

Поліщук В.В.

ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

v.polishchuk87@gmail.com

м. Ужгород, вул. Заньковецької, 87

ДИНАМІЧНА МОДЕЛЬ РЕФІНАНСУВАННЯ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

У період накопичення боргових зобов'язань і в складних умовах вибору позичальників виникає задача вибору суб'єктів господарювання для рефінансування кредитів. Операція рефінансування дозволить об'єднати боргові зобов'язання або прострочені борги в один кредит із можливістю додаткового фінансування для реінжинірингу бізнесу, збільшення обсягу виробництва, покращення його якості або фінансування бізнес-проектів.

У таких умовах задача вибору клієнта має неординарний характер. Правильний вибір клієнтів для рефінансування дозволить фінансовій установі збільшити ринок позичальників при наданні кредиту. У той же час, така операція є більш ризиковою, адже клієнт попередні зобов'язання не міг виконати.

Математичну модель даної задачі можемо сформулювати наступним чином. Необхідно визначити множину критеріїв оцінки $K = \{K_1, K_2, \dots, K_n\}$, для яких відомі значення оцінок альтернатив за деякі попередні періоди, після чого можливо спрогнозувати їх оцінки на подальші періоди. Тоді, за такою множиною критеріїв, можливо прослідкувати динаміку. До таких критеріїв можемо віднести наступні: коефіцієнти миттєвої, поточної, загальної ліквідності, коефіцієнти фінансової незалежності, маневреності власних коштів, фінансового левериджу, коефіцієнт періоду обороту дебіторської, кредиторської заборгованості та ін. На основі двоступеневої моделі багатокритеріального вибору [1], за даними критеріями відслідковуємо динаміку і прогнозуємо фінансовий стан підприємства на майбутні періоди. Завдяки нечітким процедурам прийняття рішень отримаємо агреговану оцінку A_1 . При наявності інвестиційного проекту або бізнес-плану, також отримується агрегована оцінка A_2 [2]. Тоді, в результаті одержимо вектор із двох компонент $(A_1; A_2)$. В залежності від можливості фінансової установи визначається рівень привабливості. Наприклад, якщо $A_1 \geq 0,5$ і $A_2 \geq 0,5$, тоді підприємство визначаємо перспективним.

Таким чином, якщо динаміка оцінок критеріїв суб'єкта господарювання позитивна і наявний перспективний бізнес-план, то фінансова установа може надати кредит для погашення боргових зобов'язань і розвитку бізнесу. На основі даного кредиту підприємство зможе реанімувати виробничі процеси і врятуватись від банкрутства, а фінансова установа отримати прибуток.

Література

1. M. Malyar Two-staged model of multi-criteria selection / M. Malyar, V. Polishchuk, M. Sharkadi // Košická bezpečnostná revue, Košice, 2014. – 1/2014/ - P.119-124. – ISSN 1338-4880
2. Маляр М.М. Підхід до ранжування інвестиційних проектів / М.М. Маляр, В.В. Поліщук // III Міжнародна науково-методична конференція «Математичні методи, моделі та інформаційні технології в економіці». – Чернівці, 2013. – С.185-186. – ISBN 978-966-2021-76-9.